

KİTLE FONLAMASI HAKKINDA SERMAYE PİYASASI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI'NA İLİŞKİN TÜSİAD GÖRÜŞÜ

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

Yurtdışında hızla gelişen ve son dönemde ülkemizde de özellikle bağış içerikli uygulamaları hayata geçirilmeye başlanan “kitle fonlaması” faaliyetinin yasal çerçevesinin oluşturulmasının yerinde ve gerekli bir adım olduğunu düşünüyoruz. Bu amaçla hazırlanan “Sermaye Piyasası Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”na (Tasarı) ilişkin görüşlerimiz aşağıda yer almaktadır.

Tasarı ile kitle fonlaması faaliyetinin Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenmesi öngörülmüştür. Kitle fonlaması ile aslen çok sayıda kişinin, bir girişimi düşük tutarlar ile internet üzerinden fonlaması amaçlanmakta olup; gerek işlem bazında toplanan toplam tutar, gerekse kişi başına yatırılan tutar açısından borsada gerçekleştirilen büyük tutarlı finansman işlemlerinden farklılaşmaktadır. Bu nedenle de Tasarı ile kitle fonlaması şeklinde halktan para toplanmasının “ihraççı” ve “halka açık ortaklık” tanımlarının, kitle fonlama platformlarının ise “yatırım hizmet ve faaliyetleri” ile “yan hizmetler” kapsamının dışında bırakıldığı, bu faaliyetler için izahname ya da ihraç belgesi düzenleme yükümlülüğünün söz konusu olmayacağı anlaşılmaktadır.

Sermaye Piyasası Kanunu’nun 1’inci maddesinde, Kanun’un amacının sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanmasının yanı sıra yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması için sermaye piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesi olduğu belirtilmektedir. Bu çerçevede, Kanun’a eklenecek olan her düzenlemenin Kanun’un amacı ile uyumlu olması ve Tasarı gerekçesine konu olan “sermayenin tabana yayılması” hedefi gözetilirken, “yatırımcının korunması” ve “piyasa şeffaflığı sağlanması” amaçlarının göz ardı edilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

Tasarıda getirilen istisnalar kitle fonlaması faaliyetinin ülkemizde gelişimi için gerekli görülmele birlikte, kitle fonlaması faaliyetinin ana esaslarına Tasarıda yer verilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Nitekim, mevcut haliyle kitle fonlaması faaliyetinin sınırları kanun ile çizilmediği gibi içeriği de kanun ile belirlenmemekte, tüm faaliyet esasları ikincil düzenlemelere konu edilmektedir. Kitle fonlaması faaliyetinin temel çerçevesinin kanunda belirtilmemesi ve düzenlemelerdeki koruma ve yaptırımlardan istisna tutulması durumunda, bu faaliyetin kötüye kullanılarak geçmişte saadet zincirleri gibi olumsuz tecrübelerde yaşandığı üzere sermaye piyasalarına güvenin zedelenmesinden endişe edilmektedir. Girişimciler ve fon sahipleri arasında güvenin sağlanması, sağlıklı bir girişimcilik ekosistemi için de gereklidir. Dolayısıyla, ülkemizdeki girişimcilik kültürüne ve erken aşama finansman olanaklarına olumlu katkıda bulunmasını beklediğimiz **kitle fonlaması faaliyetinin temel esaslarının alt düzenlemelere bırakılmaksızın kanun ile düzenlenmesinin gerekli olduğu görüşündeyiz.**

Bu çerçevede özellikle aşağıdaki konularda kanunda belirleme yapılması gerekli görülmektedir:

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Londra
26 Dover Street, London, W1S 4LY
T: + 44 207 763 71 03
F: + 44 207 763 71 01
E: tusiadlondon@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. Ct
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeananchamber.com

www.tusiad.org

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Londra
26 Dover Street, London, W1S 4LY
T: + 44 207 763 71 03
F: + 44 207 763 71 01
E: tusiadlondon@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. Ct
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeananchamber.com

www.tusiad.org

- Tasarıdaki kitle fonlaması tanımı oldukça geniş hazırlanmış olup, her türlü halktan para toplama girişiminin bu tanıma dahil edilebileceği düşünülmektedir. Dolayısıyla faaliyetin tanımının daha net olarak belirtilmesi önerilmektedir. Her bir girişim için toplanabilecek tutar için üst sınır belirlenmesi ya da hedef yatırımcı kitlesinin belirli bir fon büyüklüğüne sahip yatırımcılar ile sınırlandırılması bu kapsamda değerlendirilebilecek konular arasındadır. Tanım kısmında bu faaliyet ile borçluluk temelli bir yapının mı yoksa ortaklık temelli bir yapının mı kurulacağı, herhangi bir menkul kıymet ihracının söz konusu olup olmayacağı netleştirilmelidir.
- Tasarı uyarınca, kitle fonlaması platformları ve kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan kişiler ile bunlara fon sağlayan kişiler arasındaki ilişkiler genel hükümlere tabi olacaktır. Bu durumda kitle fonlaması faaliyetleri ve bunlardan kaynaklanan uyuşmazlıkların, Borçlar ve Ticaret Hukuku hükümleri başta olmak üzere genel kanunlara tabi olacağı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, gerek halktan proje finansmanı amacı ile para toplanması ve bunun sonucunda yatırımcılara hisse/borçlanma aracı verilmesi, gerekse şirkete yatırımcı çekmek için çağrı yapmak ticari hayatın olağan akışında yer alan faaliyetlerden değildir. Söz konusu finansal faaliyetler, BDDK ve/veya SPK gibi özel düzenlemeleri bulunan kurumlardan alınan izinler kapsamında yürütülen özellikli faaliyetlerdir. Bu sebeplerle, özel bir düzenleme olmaksızın genel hukuk hükümlerinin söz konusu yapıyı tek başına karşılamakta yetersiz kalabileceği düşünülmektedir.
- Tasarıda kitle fonlaması nedeniyle izahname ya da ihraç belgesi hazırlanması öngörülmemektedir. Ancak şirkete/projeye yatırıma karar vermeden önce yatırımcılar ile dar kapsamlı da olsa bilgi paylaşılmasının (örneğin nitelikli yatırımcılara yapılan ihraçlarda kullanılan ihraççı bilgi formu benzeri bir doküman gibi) ve yatırımcıların yatırım süreci ile ilgili risklere vakıf olduklarının teyit edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.
- Tasarı ile kitle fonlaması faaliyeti “yan hizmet” kapsamı dışında bırakılmıştır. Ancak yatırım kuruluşlarının da işletmecisi olarak faaliyet gösterebilmelerini teminen, kitle fonlama platformunun işletilmesinin “yan hizmet” olarak nitelendirilebileceği düşünülmektedir. Yatırım hizmetinden ziyade, söz konusu faaliyetin bir yan hizmet çeşidi olarak düzenlenmesi halinde, yatırım kuruluşu harici finansal piyasada tecrübesi olmayan kuruluşların da söz konusu faaliyette bulunmasının önü açık bırakılmış olacaktır.
- Tasarı ile kitle fonlaması faaliyetleri Sermaye Piyasası Kanunu’ndaki yatırımcı tazminine ilişkin koruma mekanizmalarının kapsamı dışında bırakılmaktadır. Olası kötüye kullanım ve ihtilaf durumlarında yatırımcı güveninin zedelenmemesi için, nispeten düşük tutarda katkı payı ödemeleri yapılarak Sermaye Piyasası Kanunu’ndaki tazmin mekanizmalarından faydalanılmasının tarafların menfaatleri açısından daha dengeli bir koruma sağlayabileceği düşünülmektedir.

Diğer taraftan, kitle fonlaması ile yapılacak alt düzenlemelerde, uluslararası uygulamalara paralel şekilde yatırımcılar ile aşağıdaki bilgilerin mutlaka paylaşılması gerektiği düşünülmektedir:

- Şirketin yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri veya projenin yöneticileri ile şirket/projede %20'den fazla payı olan kişiler ile ilgili bilgi (ör. eğitim, tecrübe, yüz kızartıcı suçtan hüküm giyip giymemiş olduğu)
- Toplanacak fonun öngörülen kullanım biçimi
- Toplanacak fonun miktarı ve son fon toplama tarihi
- Fiyat belirlenme yöntemi
- Şirket/proje hakkında temel finansal bilgiler (fon toplanmasından sonra da düzenli olarak verilmeli)
- Şirketin/projenin ilişkili kişiler ile yaptıkları işlemler

TÜSİAD
AVRUPA İŞ DÜNYASI
KONFEDERASYONU
BUSINESSEUROPE
ÜYESİDİR

İstanbul
Meşrutiyet Caddesi,
No:46 Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
T +90 (212) 249 19 29
F +90 (212) 249 13 50
E tusiad@tusiad.org

Ankara
İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
T +90 (312) 468 10 11
F +90 (312) 428 86 76
E ankoffice@tusiad.org

Brüksel
Avenue des Gaulois, 13
B - 1040 Brussels
T +32 (2) 736 40 47
F +32 (2) 736 39 93
E bxloffice@tusiad.org

Washington, D.C.
2101 L Street NW, Suite 800
Washington, DC 20037 - USA
T +1 (202) 776 77 70
F +1 (202) 776 77 71
E usoffice@tusiad.org

Berlin
Märkisches Ufer, 28
Berlin 10179 Germany
T +49 (30) 28 878 6300
F +49 (30) 28 878 6399
E berlinoffice@tusiad.org

Paris
33, rue Galilée 75116
Paris - France
T +33 (1) 44 43 55 35
F +33 (1) 44 43 55 46
E parisoffice@tusiad.org

Londra
26 Dover Street, London, W1S 4LY
T: + 44 207 763 71 03
F: + 44 207 763 71 01
E: tusiadlondon@tusiad.org

Pekin
European Union Chamber of
Commerce in China
Beijing Lufthansa Centre
Office C-319, 50 Liangmaqiao Road,
Chaoyang District Beijing 10025 P.R. Ct
T +86 (10) 6462 2066 ext. 65/51
F +86 (10) 6462 320
E tusiad.china@europeanchamber.com

www.tusiad.org